

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit). 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigta 1915 metais. Atn. Nr. kaina 10 centų.

NAUJAS MARGUČIO NUMERIS

Margučio gruodžio mėnesio numeris yra įdomios medžiagos apie tuos pagarsėjusius Lietuvos suvalkijos ūkininkų sukilimus. Tie sukilimai jau buvo plačiai minėti Amerikos lietuvių spaudoje ir Lietuvos anuolaikinė vyriausybė buvo piktai kaltinama už sukilimo numalšinimą. Dabar paaiškėjo, kad anas sukilimas, iš teisybės, buvo komunistų darbas. Tatai dabar prisipažįsta Sniečkus, Niunka ir Žiugžda. Jų prisipažinimai ir perduoti šiame Margučio numery.

Tame pačiame numery Stasys Pilka plačiai rašo apie Lietuvos teatro žmones; Zina Katiliškienė recenzuoja Al. Mackaus knygą - Jo yra žemė, dr. Steponas Stankevičius rašo apie neseniai mirusį Petrą Glemžą. Yra straipsnis, vertinantis šių metų tarptautinę padėtį, o taip pat ir lietuvių veiklą. Yra įdomus klausimų ir atsakymų skyrius, kronikos, informacijų junoro.

Margutis eina jau 30 metų, įsteigtas muziko Antano Vanaigaičio. Jis leidžiamas Chicagoje. Adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago 36, Norintieji susipažinti su Margučiu pasiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių susipažinimui. Margutis metams kaštuoja \$5.00.

*Lietuviai
Klaipėda
Laimingų
Vainių
Lietuvių
Gimnazijos
visiems
tantiems.*

Nerimas dėl lenkų

Sutinku su V. Rasteniu, kad Vliko rezoliucija "santykių su lenkais reikalu" atrodo keistoka. Vilkas skatina plėsti lietuvių ir lenkų laisvinimo organizacijų bendradarbiavimą. Keista kaip tik tas, kad skatina bendradarbiavimą tik su lenkais, o visiškai net neužsimena apie bendradarbiavimo plėtimą ar siaurimą su kitų sovietinio imperikalizmo aukų organizacijomis, lyg tų organizacijų nei nebūtų ir lyg toks bendradarbiavimas neturėtų jokios svarbos. Jeigu nėra ko pasakyti apie bendradarbiavimą su kitais, tai kam tada reikia išskirti lenkus ir rodyti ypatingą susirūpinimą bendradarbiavimu tik su jais?

Bet V. Rastenis vis dėlto mano, kad lietuvių lenkų bendradarbiavimo vieša deklaracija galėtų būti įspūdinga ir turėtų įtakos, jeigu tokioje deklaracijoje būtų lietuviams patenkinamu būdu

apibūdintos Lietuvos-Lenkijos sienos.

Norėčiau išgirsti patikslinimų: 1) Kodėl tokia deklaracija būtų įspūdinga ir turėtų įtakos?

2) Koki politiniai vadovai kurių tarpe nėra vienos tos reikalo nuomonės tokią deklaraciją pasirašyti ir kokia jų parašų reikšmė būtų lietuvių ir lenkų tautų akyse?

3) Ar gali emigracinės organizacijos spręsti valstybių sienų klausimus?

4) Ar lenkai neturėtų savo sienų klausimus spręsti su visais kaimynais vienu metu, o ne su kiekvienu atskirai?

J. Čiuberkis, Clevelandas

JEIGU...

Bandau atsakyti į J. Čiuberčio paklausimus:

1) Jeigu lenkų politikai, tegu sau tik emigracijoje teesantieji, ryžtųsi pasirašyti viešą pareiškimą apie lietuvių-lenkų bendradarbiavimą dabar bei ateity, ir tame pareiškime būtų nedviprasmiškai pasisakyta, kad lenkai niekad nebegins Lietuvos teisų į jos sostinę (Vilnių) ir priklausiančią atitinkamą teritoriją, tai toks pareiškinys būtų svarbi politinė naujiena, sudaranti naują postūlį lietuvių-lenkų santykiuose. Tai būtų įspūdinga naujiena. Ji, manau, neliktų ir be įtakos. Lenkijoje žmonės, šalia tenai dabar oficialiai galiojančio Maskvos įsakymo Vilniaus lietuvių pripažinimo, išgirdę ir emigracijoje atsidūrusių buvusių savo politinių vadų tokį pat pripažinimą, ramiau su juo susigyventų ir buvusi nesantaika greičiau slinktų užmarštin. Bet taip būtų, jeigu lenkų emigrantiniai politikai, kalbėdami apie bendradarbiavimą su lietuviais, nesitengtų apeiti aplinktą pagrindinį klausimą dviprasmiškai tyliu būdu.

2) Ko ne ko, o politinių vadovų stokos dar nei pas lenkus, nei pas mus neįveikiama... Jeigu gerą dalyką pasirašytų, tai tegu sau rašosi bet kurie, ir tegu sau jų parašų reikšmė būtų tik propagandinė (tik tokia ji ir tegali būti!) - vistiek nebūtų bloga. O jeigu gero nėra, tai verčiau nei nesirašinėti...

3) Emigracinių organizacijų ar emigracijoje atsidūrusių politikų susitarimai negali įpareigoti nei jų tautų, nei valstybių, nei dabar, nei ateity. Bet, jeigu susitariusieji ar jų įtakojamieji asmenys ateity atsidurtų savo valstybių valdžioje ir jeigu jie tada tiems emigraciniams susitarimams panorėtų suteikti tarpvalstybinių sutarčių formą, tai susitarimų parengiamoji reikšmė ateičiai aiški.

4) Galbūt, kad mums būtų įdomiau, jeigu pažadą respektuoti Lietuvos integralumą lenkai duotų visų savo kaimynų reprezentantų akivaizdoje, kolektyviame pareiškime. Bet tai yra jų teisė apsispręsti, ar jie tokiomis reikšmėmis kalbės su kiekvienu kaimynu atskirai, ar su visais drauge. Jeigu tik lenkai ryžtųsi mums esminės reikšmės turintį pareiškimą padaryti, tai jis mums nebūtų nepriimtinas, nors būtų daromas vien tik su mumis, ar net ir visiškai vienu lenku.

Ta proga atkreipime dar savo dėmesį ir į tai, kad Vliko rezoliucija sako, esą, "Lietuvos ir Lenkijos nepriklausomybės atstatymas yra bendras šių abiejų tautų reikalas". Ne visiškai taip. Priešą mes su lenkais turim tai bendrą, be reikalo mū-

sų ne bendras, nes mes nesiekiame atstatyti bendros su lenkais valstybės: jų reikalas yra atstatyti Lenkiją, o mūsų - Lietuvą. Mes maždaug žinom kokios Lietuvos (teritorijos požiūriu) mes siekiame, Lenkai, kai su mumis kalba, tai stengiasi to neminėti, o kai mūsų akis nemato, tai jie Vilnių iš Lietuvos bematant ir "atsiima"... Taip tuo tarpu atrodo tas mūsų "reikalo bendrumas"... Tai ir yra klūtis specialiam, ypatingam bendradarbiavimo plėtimui. Šiaip jau, bendruose kolektyvuose su tautų organizacijomis, mes gi su lenkais jau gana seniai bendradarbiaujame. Kodėl gi ne?

V. Rastenis, New Yorkas

Dirvos skaitytojas J. S., iš Kubos, rašo:

"Dirva labai gražus laikraštis. Malonu skaityti. Nuotraukos labai geros ir gražios. Tik dar daugiau žinių iš viso pasaulio."

APIE RŪKYMĄ IR GIRTUOKLIAVIMĄ

Dirvoje nėra straipsnių apie rūkymo ir girtuokliavimo kenksmingumą. Mes turime šaunių lietuvių patriotų gydytojų, gal jie malonėtų Dirvoje tarti savo svarų žodį.

T. Kasiuba, Brooklyn

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

NELSON'S Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

THE OHIO MECHANICS LAUNDRY CO.

INDUSTRIAL LAUNDRY and CLEANING

GARMENT SUPPLYS

4730 LEXINGTON AVE.

HE 1-9305

Gana, prišokom lenciūgėlį...

Keliais sakiniiais, kad būtų aiškiau, grįžkim į 1945 metų vasarą Vokietijon. Tada nutilo karo ginklai. Vokiečių tauta pajuto nugalėtojo batą. Rusų ir amerikiečių kariai prie Elbės mainikavo laikrodžiais. O mes, vieni iš griuvėsių, kiti kacetų, treči iš kitokių klajonių, rinkomės į stovyklas. Ir visi pagarbiai žiūrėjom į tuos, kurie tas stovyklas valdė. Mums nerūpėjo, kad dažniais atvejais tai būta visokių svieto perėjūnų, o neretai ir komunistų tarnų. Mums jie tada atrodė dideli. Jie mus tada galėjo atgal atiduoti rusų komunistams, jie galėjo mums duoti ar neduoti valgyti.

Tada, lenktyniaudami su kitų tautų tokiais pat pabėgėliais ir tremtiniais, mes pradėjom jiems pataikauti ir šokti, nuolat šokti lenciūgėlį...

Atsimenu, sėdi tie galinjieji pirmose eilėse, kramto gumą, didžiuojas savo galybe, o mes visai tik raitome savo lenciūgėlius. Raitome, nes nežinia ką tie galinjieji gali padaryti. Teisės nuostatai dar nesutvarkyti, visokiems suvaliavimams galo nematyti, po stovyklas vaikšto bolševikų vieši ir slapti agentai.

Praėjo dešimt ir daugiau metų. Kiek kitaip mums dabar atrodo tie anų dienų galinjieji. Dabar daug lengviau atskiriam, kuriems ne tik nereikėjo lenciūgėlių šokti, bet dar ir, protesto eisenas suorganizavus, iš stovyklų mesti. O vienok toks perdėtas lankstymasis mummyse išliko ir toliau, kai vėl keliavom į tolimas, iki tol nepažintas šalis. Liko toks nusizeminimas, toks pataukavimas, toks tarsi išmaldos prašymas.

Manau, kad mes visi gerai žinome, jog niekam nieko nesam skolingi, keliaudami toj priverstinėj kelionėj per svetimas žemes. Priešingai, juk tie, kurie taip lengvai tvarkės tariamais pokario metais ir nevengė prekiauti kitų tautų gyvenimu, mums priklausiančios skolos — laisvės dar nesugrąžino. Tad niekam nieko nebūdami skolingi, vargu teisingai darom, kad kur nereikia, dar vis šokam 1945 metais pradėtą šokti lenciūgėlį. Skubam šokti ypač ten, kur jokio reikalo nėra, arba kur dalyvaudami net ir save pažeminam. Kiek visokiose menkavertėse ar bevertėse organizacijose, iš pasiaukojimo, turim programas pildyti. O kai pakviečia kokia lietuvių organizacija, be honoraro pasiūlymo net negalim kalbos pradėti.

Manau, jau seniai atėjęs toks laikas, kada mes turim savo jėgas ne į bereikalin-

gus pakraščius išmėtyti, bet telkti ten, kur savo dalyvavimu tikrai galim save ir Lietuvą parodyti. Juk UNRRA ir IRO laikai seniai pasibaigę. Dabar atėjęs laikas pavieniais ir kolektyviais talentais įeiti į didžiąsias scenas. Meno, mokslo, kultūros, net ir sporto talentais. Ir džiaugsmas ima, kad daugiau ir daugiau mūsų jaunųjų jėgų ten prasiveržia. Reikia tik mūsų visų dar didesnės talkos. Ir pamatysim, kad bus laimėta tūkstantį kartų daugiau, negu lankstantis ir lenciūgėlius šokant.

B. G.

Nuo Naujųjų Metų Dirva eis tris kartus per savaitę

Stroh's alus daug skanesnis...ir jis toks yra

Tai Amerikos vienintelis ugnim virtas alus. . . virtas prie 2000° kad duotų geriausį skonį iš geriausių medžiagų!

Joks kitas Amerikos alus nėra taip verdamas ir todėl joks kitas Amerikos alus neturi tokio skonio kaip Stroh's... šviesesnis... lengvesnis... skanesnis... gaivinant!

Jums patiks **Stroh's**

yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINĖS KAINAS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Mich.

Lietuviškosios aktualijos

V. Rastenis

PAVERGTŲ IR LAISVŲ TAUTŲ SUDERINTA
AKCIJA VIETOJ ATOMINIŲ BOMBŲ

Kas yra ABN ir kodėl mums priderėtų skirti
jam daugiau dėmesio?

3

ABN savo skelbiamojo didžiojo tikslo (bolševizmo ir rusų imperializmo židinio visiškai išnaikinimo) siekti skatina ne akiai, ne svajotojiškai, o įvertindamas esamas sąlygas, nusiteikimus ir nuo jų pareinančias galimybes ko realistiškiausiai.

ABN nekartoja pataikūniškai madingųjų raminiųmų, anot kurių teisinga ir pastovi taika galbūt būsianti pasiekta kažkokiomis taikomis priemonėmis, apie kurias niekas negali nieko aiškesnio pasakyti, ABN mano, kad rusiškas imperializmas ir bolševizmas gali būti nugalėti tik suderinta pavergtų ir laisvų tautų akcija, kuri paskutinėje kovos stadijoje greičiausia turėtų virsti pavergtų tautų sukilimu ir laisvų tautų efektyvia pagalba tam sukilimui.

Vengrijos atvejį buvo pavyzdys, kaip neturi daugiau įvykti. Tai pavyzdys nepasisekimo, kurio priežastis - stoka pavergtų ir laisvų tautų bendros ir suderintos akcijos. Sukilimas buvo, o vietof efektyvios pagalbos iš laisvųjų pasigirdo tik užuojautos žodžiai.

ABN laiko savo uždaviniu veikti laisvojo pasaulio opiniją ta linkme, kad laisvų tautų akcija turi būti suderinta su pavergtų tautų akcija ir suderinta kaip tik efektyvios pagalbos išsilaisvinimo linkme.

Tuo pačiu metu ABN mano, kad laisvosios tautos, o pirmoji eilė laisvėje esančios pačių pavertųjų tautų organizacijos turi veikti taip pat ir žmones, jų mintis, jų mentalitetą tokia linkme, kad juose išsilaikytų ir palaipsniui stiprėtų įsitikinimas, jog ateis laikas ryžtis aktyviems išsilaisvinimo veiksams, ir jau ne beviltiškais.

DIDŽIOJO KARO GAL IR
GALIMA IŠVENGTI

ABN neigia absoliutinę karo baimę bolševizmo problemos sprendime. Bet ABN nemano kad tai turi būti sprendžiama karu tik tarp didžiųjų valstybių, ypač ne vien tik tarp jų. Ta problema yra daugiau kaip šimto milijonų žmonių laisvės klausimas, ir negalima įsivaizduoti, kad tie milijonai turėtų likti pasyvūs sprendime problemos, kuri visų pirma yra jų problema. O jeigu šie milijonai dalyvaus kovoje, tai negalės būti didžiojo karo tarp vienu didžiųjų, kadangi sovietija bus paraližuota turbūt labiau, negu ji dabar sulaukoma nuo puolimų, o yra priversta ieškoti kitių suktų būdų savo išgalėjimui palaikyti ar prie progos dar ir plėsti.

Bet tautų sukilimas prieš priepaudo centrą neišsivers be jėgų veiksmų, ir jei juose bus laisvųjų tautų pagalba, tai sukilimas negalės neturėti tam tikrų karo elementų. ABN netiki, kad laisvė gali būti atkovota grynai taikiomis priemonėmis. Tam tikrų jėgų veiksmų negali būti išvengta. Su ta būtinybe reikia skaitytis, ir reikia pripažinti, kad jos visiškai atmetimas būtų beveik tolygus laisvės išsižadėjimui.

ABN mano, kad laisvosios tautos tokio karo turėtų mažiau bijoti, negu padėties, kuri joms gresia nuolatos. Tai padėties, kurioje Kremlius gali pasijusti galįs laisvosios tautos ultimatyviai pasiflyti pasirinkimą tarp karo jo pasirinktu laiku ir priemonėmis, ir tarp besąlyginio pasidavimo.

Kad Kremlius nepasijustų galįs taip pasielgti, yra būtina daryti viską, kad anapus geležinės uždangos laisvės idėja būtų palai-koma ir būtų ugdomas nusiteikimas, jog reikia rengtis fiziškai ir dvasiškai būti pajėgiems veikti, kai ateis laukiamoji diena. Juo labiau tas nusiteikimas pavergtose tautose bus jaučiamas "bekybės ore", juo mažiau liks pavojaus, kad Kremlius griebtųsi naujų avantiūrų. Reikia dėti pastangas, kad taip dalykus suprastų ir laisvųjų kraštų politinės vadovybės.

Pirma reikia išpopuliarinti suderintos akcijos idėją, paskelbti Didžiąją Tautų Nepriklausomybės Chartą

ABN stengiasi skleisti pavergtųjų tautų suderintos akcijos idėją. Stengiasi demaskuoti "koegzistencijos" idėją, ypač tokį jos vykdymą, kur pabrėžiamas laisvųjų tautų nebesidomėjimas pavergtųjų tautų likimu.

ABN stengiasi rūpintis, kad būtų reikiami ryšiai tarp laisvų tautų antikomunistinių organizacijų bei sąjūdžių ir pavergtųjų tautų rezistencinių, nepriklausomybinių organizacijų, veikiančių išsivijoje. Siekia, kad iš tų organizacijų bendradarbiavimo kiltų suformuluoti pagrindiniai bendros politinės strategijos dėsniai ir ideologiniai bei politiniai laisvės kovos principai.

ABN propaguoja reikalą išryškinti ir dar kartą paskelbti pasaulyje tautų laisvės ir nepri-

klausomybės manifestą Didžiosios Chartos forma, manifestą, kuris skelbtų viso laisvojo pasaulio pritarimą tautų laisvės idealui ir nusistatymą tą idealą ginti.

Visa tai nežada, kad tikslas galėtų būti pasiektas greit. Bet juo ilgesnis kelias, juo labiau reikia mąstyti apie jo galą, žadinti ryžtą nukelti. Kitaip prasidės sustojimai pusiau-kelėje, dairymaisi ar nepakaktų kokios laimėjimo dalies... Nors ir žinoma, kad dalis laimėjimo iš viso joks laimėjimas.

ABN, suprantama, ieško ir techniskų, materialinių, organizacinių priemonių tam, kad būtų galima kurti koordinuotą pavergtų ir laisvų tautų akciją. Priemonių gausumas, efektyvumas žymia dalimi pareina nuo veikloje dalyvaujančių asmenybių gabumų bei pajėgumo.

(Kitam numery pabaiga)

Naujo talento atėjimas

BALYS CHOMSKIS

Kiekvienas lietuvis menininkas, atėinęs iš jauniausios kartos, yra mūsų džiaugsmas ir viltis. Džiaugsmas: mažos mūsų instrumentalistų šeimos padaugėjimas. Viltis: kūrybinė galimybė. Su ta nuotaika sutiko gausūs muzikos mylėtojai jauną pianistą Antaną Smetoną lapkričio 29 d. Jaunimo Centre.

Pirmoji rečitalio programos dalis prasideda (Bachas) ramiau preliudais stiliumi, be pamažu kaupiasi jėgos, kurios vis auga ir stiprėja (Mozartas), virstadamos ištisa audra (Beethovenas). Jei simfonija ir sonata yra drama, suita-epas, ramus, bekonfliktinis pasakojimas. Taprasme pianistas puikiai interpretuoja Bacho "Prancūzišką suitą G-dur", subtilus išlyginimas dviejų sakinių poros dialogų, nuo ramumo ir sukaupimo iki judėjimo ir atmezzgimo, vietomis prasisverždamas į tam tikrą romantinį pakilimą, bet visa veiksmo eiga epiškai rami.

Mozarto A-moll sonata sukėlė publikos tarpe nustebimą, nes ji tikėjosi išgirsti lengvos, švelnios ir beprobleminės muzikos. Taip mano daugelis, kurie paviršutiniškai pažįsta šį nuostabų genijų. Mozartas nevisada siųsdavo laimingą šypsnį į Olimpą, bet jis taip pat pažino tamsiausias žmogaus gelmes ir jo tragiškus konfliktus. Ypatingai A-moll sonatoje yra aštri temos

koncentracija ir priešgynybių kietumas. Tiesa, išvystytas konfliktas nesitęsia ilgai, grįždama tema atgal, hors ir turi akordų masę, yra suvaržyta ir sušvelninta, kyla nauji klausimai ir atsakymai, o balsų viršūnės tiesiasi tarsi ranka, kuri viską išlygina ir sutauko. Toks yra Mozarto veidas. Jame žmogus nekala, kaip Beethovenas, pagal savo paveikslą ir nenori pasakyti, ką jis kenčia, bet išsako tai, kas reikia nugalėti.

A. Smetonos A-moll sonatoje dramatinė jėga yra galinga ir aštri, bet man atrodo, kad jis dramos zoną peržengia, įkautais nuotaika nenurimsta ir mažai prašvinta, daugiau akcentuoja savo gerą techniką, mažiau išryškina sonatos dvasios pasikeitimą. Tuo tarpu Beethoveno Cis-moll sonata pravesta nuostabia evoliucija: ramios melancholiškos spalvos, išpūdingas vidurinis sakinyks - taikos viltis ir staigus lūžis į dramatinę neišvengiamybę.

Antroje rečitalio dalyje įvyko niekad nedaromas programos pakeitimas. Vietoje Čiurlionio "Temos ir šešių variacijų" išgirdome du jo preliudus. Žodžiu, mūsų didysis Čiurlionis, kaip visuomet, yra įtraukimas į programą, kaip "mažasis broliukas", į kurį nereikia kreipti daug dėmesio. Galia, Atrodo, kad pianistas galėtų prakalbėti ryškia

Žiemos keliai, kada sniego priverčia pėdomis... Vaizdas iš Simno apylinkės, Gilučių kaimo.

VADOVĖLIAI PAKELIUI

"Dirvos" redaktorius B. G(ai-džiūnas) gruodžio 10 d. 94 nr. vėl paliečia mums jautrų klausimą - esą mūsų mokiniai "vis be vadovėlių". Pasisako kietai: pirma, esą prisigaminome knygų, "kurių niekas nepirko ir niekas nepirks, bet kurių išleidimui leidejai įdėjo nemažą pinigų", antra, esą mes pirmiau rūpinasi "premiuoti dramos veikalelius ir veikalus, kada vis dar neturim taip reikalingų mokiniams vadovėlių", trečia, ir pradėje leistas vadovėlius, tai darome be plano, nes reikėtų juos leisti "ne nuo viršaus į apačią bet nuo mažųjų aukštyn".

Čiurlionio muzikine kalba. Jei Chopinas suteikė fortepionui pozicijos ir dainavimo galią, tai Čiurlionis - mistikos ir tapybos sintezė. Toks buvo didžiulis likimas to žmogaus, kuris dvi meno rūšis - muziką ir dailę suliejo į vieną, kurio nedasakytos, užlautos muzikof mintys atbaigiamos tapyboje.

Chopino sonata B-moll - rafinuota muzikinė kalba, spalvingas jausmų pasaulis, pilnas prieštaravimų ir kaprizų, marčė funebre - ilga skausmo monotonią atsispyndėjo interpretacijoj bendrai įdomiai. Čia pianistas yra išvalgus, jo tonas - plastiškai aiškus ir blaivus, išpūdingas ten, kur technikos reikšmė (scherzo, presto) yra didesnė, o lėtesniuose sakiniuose - šaltokas, nors ir jaučiama estetinė kontempliacija.

Suprantama, kad kiekviena pirmoji knyga, paveikslas, koncertas yra bandymas ir ilgesio pradžia, jei yra talento, tai anksčiau ar vėliau prasisvers į tikrąją meilę. Antanas Smetona neabejotinai turi aiškų talentą, ir jo muzikinė karjera daug priklausys nuo jo paties, nuo intelektualinės, estetinės ir moralinės energijos.

Teisingai sakoma, kad nieko gyvenime nėra be pagrindo. Tad ir "Dirvos" redaktorius pyksta ne be reikalo. Iš tikrųjų tegalime muštis tik į krūtinę dėl savo kaltės, kad mokykliniais vadovėliais rimčiau tesusirūpinome tik po dešimties metų po savo atvykimo į Ameriką.

Bet taip pat yra teisinga ir kita pastaba, kad medalio yra dvi pusės. Esą turime knygų, kurių niekas nepirko ir nepirks. Bet ar dėl to galima kaltinti mūsų leidejus? Ar jie sąmoningai leido tokias niekam nereikalingas knygas? Bet sakykim, kad tokių keistų knygų leidejų iš tikrųjų esama. Tad ką ligi šiol veikė mūsų viešosios nuomonės sudarinėtojai, pav. mūsų laikraščiai ir jų redaktoriai, neatkreipę į tai mūsų visuomenės dėmesio ir nenurodę jai tokių atvejų? Aš pats neatsimenu nė vieno tokio straipsnio, kur būtų konkrečiai kalbėjęs ir pats "Dirvos" redaktorius.

(Red. pastaba. Dirvos redaktorius tuo reikalu yra davęs patarimų eilei autorių, kurie kreipėsi prašymais leidimo tautos. Vieni paklausė, kiti ne. Kai kurie išleido čia - JAV, o kai kurie nusiskubino į Vokietiją. O dabar knygos tebestovi. Ir stovės, kol jų nemokamai neišdalins. Dirvos redaktorius ir dabar tebemano, kad jei jau gyvu žodžiu ar laiškais tokie patarimai nepadėjo, tai laikrašty rašymas dar mažiau būtų geibėjęs. St. Barzdukai tai nesunku įsitikinti užėjus į Dirvos redakciją. Parodysim ir tuos autorius ir tas knygas. Gal, kai pirštus įdės į žaizdas, jos bus suprantamesnės).

Taip pat nereikėtų pykti dėl dramos "veikalėlių ar veikalų" premijavimo. Nė vieno kultūringo krašto visuomenė be to neapsieina, nes tai yra labai svarbi ir reikalinga kultūrinio jos gyvenimo dalis. Nebūtų išmintinga ir laiminga riboti vien mokykli-

nių vadovėlių leidimu taip pat ir išsivijos lietuvių visuomenės kultūrinio gyvenimo, kuriam reikia laisvės, gajumo ir pilnumo. Tai plati ir aktuali mūsų gyvenimo tema, ir reikia tik apgalvestauti, kad dėl visos eilės priežasčių (ne šio rašinio tikslas apie jas kalbėti) mes nepajėgiame šio klausimo planingiau ir racionaliau spręsti. Reikia su-tikti, kad nevisi mūsų skelbiami konkursai ir jų premijos savo tikslą pasiekia, kaip ligi šiol nedavė norimų vaidinamųjų veikalų ir mūsų dramos konkursai, bet dėl to kalti ne patys konkursai bet premijos, tik jų vykdymas. Tik čia taip pat nieko nepadės pyktis, nes jis "blogas patarėjas". Daug daugiau padėtų kultūrinis mūsų visuomenės ugdymas. Jeigu jo nėra - daug kas dėl to kaltas, nemaža kalės dalis taip pat tenka ir mūsų spaudai.

Pagaliau prieiname ir prie pačių vadovėlių. Pageidavimai čia gali būti dideli ir priekaištai neriboti. O sąlygos? Esu prie šio reikalo arčiau, juo domiuos, tad galiu kiek praskleisti ir pačią uždangą, slepiančią šį reikalą nuo viešumos.

Taigi jau toks mūsų gyvenimas, kad vadovėlius mums gamina ir jų leidimu rūpinasi žmonės priarišti prie savo duoninio darbo, nieko bendro su tais vadovėliais neturinčio. Tie žmonės iš savo laisvalaikio savo dalį išima ir atiduoda dar šeštadienių lituanistinių mokyklų darbu. Ir kai jie dar imasi lituanistinių vadovėlių parengimo bei išleidimo - jie daro, ką gali ir pajėgia.

Štai kodėl vadovėliai leidžiami "be plano" ir "nuo višaus į apačią". Elementorių parašytą turime, bet jam žmoniškai išleisti reikia "tik" šešių tūkstančių dolerių, ir jų niekas mums neduoda. Tada buvo imtasi parengti "pigėsnį" elementorių, (Nukelta į 4 psl.)

KALĖDŲ LINKSMYBĖS...

R. SPALIS

Ištrauka iš netrukus knygų rinkoj pasirodysiančios apysakos "Alma Mater"

Į vakarą namuose trankėsi durys, bildėjo traukiami stalai, kėdės, draskėsi, lojo šunės, prunkštė arkliai, svetimi balsai pripildė namą. Į jaunuolių kambarį pasibelsta.

— Prašom.

Įėjo Paberžytė, lydimą aukšto, stambaus, kiaurai žiurincijų akių vyro.

— Tėvelis nori susipažinti su jumis.

Atsistoje svečiai mandagiai nusilenkė.

— Tik trys? — vyras pakėlė rūšias akis į dukrą.

— Trys, bijojau daryti išlaidų tau.

— Pagal jų augumą ir svorį teisingai pasielgei. Tai kuris? — staiga paklausė, lenkdamasis prie dukros.

— Kaip tai suprasti? — gilus įtarimas skambėjo jos žodžiuose.

— Žentas, žinoma.

— Tėveli, jie išlakstys, ir Kūčių nesulaukė, kam gąsdinti?

— O jūs kraitį jau apžiūrėjot? — mirktelėjo svečiams.

— Neapsipratom dar, — atsakė Alėjūnas.
— Be to, nežinom, kur žiūrėti, svetimos vietos, — išskėtė rankas Petras.
— O tu? — teisėjas kreipėsi į Noreišą.
— Aš ir be kraičio sutinku likti žentu.
— Tai bent drąsuolis, — nusijuokė teisėjas, — paskubomis reikės skersti paršą. Tos vištos tai tik užkandis jiems. Kaip jums atrodo, mano dukra labai vikri?

— Labai, — prisiminęs pusryčius, pritarė Alėjūnas.

— Aš seniai tai įtariau, bet įsitikinau tik šiandien. Atvežė tris vyrus, bet nė vienos mergaitės.

— Tėveli!

— Giriu. Labai natūralus instinktas. Na, eikim, pristatysiu svečiams, tegu jie mato, kad dukra turi gerą skonį: vyrai iš liemens ir paties. Pradedu didžiūti tavimi, Irena.

Svečiai — daugiausia giminės, tetos, dėdės. Jaunimą atstovavo kapitonas, vietos pradžios mokyklos mokytoja, dvi gimnazistės ir dar keli neaiškaus amžiaus žmonės.

— Sninga, rogėmis galėsime važiuoti į bažnyčią, — džiaugėsi Paberžytė, atsiradusi greta jaunuolių.

— Negi ir Petrą imsim?

— Ką gi vienas darys, negi miegos, negi jo vieton į mūsų studentų, rogutes imsim gimnazistę?

— Ne, ne!

Paberžytė šeiminkės rolėje nuolat sukinėjosi tarp svečių kalbindama, juokaudama, ir

tai darė su miela gracija, lengvumu, kad traukė į save visų akis. Kapitonas, kurį laiką prisisiuvs, nė žingsnio nesitraukė, primygtinai kažką pusbalsiu kalbėdamas, įtikindamas, jinai tik purtė galvą nepritardama.

Pagaliau svečiai buvo pakviesti prie stalo. Įėję į valgomąjį, susižavėję stabtelėjo: kampe stovinti didžiulė eglė žėravo žvakutėmis ir blizgučiais. Nereikėjo nė lempos. Kai vyresnieji užėmė vietas prie šeiminkės, jaunuomenė susispietė stalo gale, prie pat eglutės. Ant šieno, padengto baltutėmis staltiesėmis, glaudėsi kalėdiniai valgiai. Ir ko ten nebūta!

Atsistojo šeiminkas ir, sukalbėjęs trumpą maldą, padalino arčiau sėdintiems kalėdaitį, ir visi pasekė jo pavyzdžiu, girdėjosi linkėjimais. Po to svečiai kibo į valgius. Pradžioje nukentėjo žuvys, jų buvo įvairių rūšių ir įvairiai pagamintų. Po žuvų sekė kiti tradiciniai valgiai: ausytės, šutinti kopūstai su baravykais, barščiai, miežių kruštienė, visokie kisieliai, kompotai, šližikai, pabaltinti sutrintų aguonų sunka. Pradžioje jaunimas, kaip ir kiti, gan tyliai ir mandagiai tuštino gėrybes, bet, pasisotinusi stalui patriukšmėjusi, ir jie įsidrąsino. Ten nuolat kunkuliavo slopinamas juokas, kuris vis labiau veržėsi, nebetilpdamas viduje. Pagaliau pradėtas traukti šienas. Petras ištraukė trumpiausią, vos sprindžio ilgumo šiaudelį, bet storą. Paberžytė ištempė ilgiausią ir tuojuo liko apkaltinta, kad tyčiomis pasirinkusi ir atsinešusi iš daržinės.

(Bus daugiau)

MEILĖ LIETUVAI, LIETUVOS MIŠKAMS IR LIETUVOS ŽMONĖMS

Naują A. Rukuižos knygą vertinant

Biografiniame "Povilas Matulionis" veikale, autoriaus Antano Rukuižos duodama P. Matulionio jaunystė, veikla iki 1918 metų, veikla Nepriklausomoje Lietuvoje, veikla kaip visuomenininko ir žmogaus, jo senatvė, Gale duodama P. Matulionio gyvenimo ir veiklos kronika, išspausdintų rašinių, žemėlapių ir kitokių darbų sąrašas, literatūra. Dargi prof. St. Dirmanto kruopščiai paruošta tekste minimų asmenų ir vietų rodyklė. Negalima nepaminėti, kad knygą pagerbė daugiau kaip šimtas garbės prenumeratorių.

Autorius ši savo darbą pirmiausia skiria P. Matulionio gimimo šimto metų atėjančiai sukačiai atminti. Surinkęs gausią biografinę medžiagą nuosekliai pavaizduoja P. Matulionio gyvenimo sunkų kelią, jo nepaliaujamą ir ryžtingą kovą dėl lietuvių caristinės Rusijos lai-

Prof. Povilas Matulionis, buvęs Žemės ūkio Akademijos rektorius, gilus miškų specialistas ir Jaunosios Lietuvos Korporacijos garbės narys.

(68 psl.), kur kalbama apie bronzinio biusto Ž. U. Akademijos studentų atliekimą ir pastatymą, pažymėtina, kad jo atminimas buvo pagerbtas Jaunosios Lietuvos korporacijos, įrengiant bareljefą Ž. U. Akademijos didžiuliuose rūmuose. Kalbos atžvilgiu gal yra keletas taisytinų žodžių. Jas galima bus pataisyti, jei teks naują laidą leisti.

Ši knyga galėjo būti išleista ir N. Lietuvoje, bet nebuvo tai padaryta daug geresnėmis sąlygomis esant. Šiandien ją išvydo pasauli kaip tik tais laikais, kada vėl vedama kova dėl Lietuvos laisvės, kurią vedė P. Matulionis caristinės Rusijos okupacijos laikais. Autorius savo pratarinėje, statydamas P. Matulionį kaip kovotoją pavyzdžiu, ragina mūsų jaunimą stoti į kovą prieš dabartinius rusus, Lietuvos pagrobėjus.

A. Rukuiža, kuris taip pat savo gyvenimą skyręs yra Lietuvos girioms, būdamas atskirtas nuo savo krašto ir sunkiose sąlygose gyvendamas, nepaliaujamai, lyg tas ažuolas rievę po rievės klodamas savo kūnui ugdyti, atkuria mums nepriklausomybės laikų miškininkystės sritį čia išeivijoje. Jo gausių straipsnių matome L. E., Girios Aids, Dirvoje ir kt.

Prof. J. Rukutys, Dirvos bendradarbis, šio rašinio autorius.

kais iki Nepriklausomybės. Smulkiai suminėta jo kultūrinė bei mokslinė veikla, kur atskirai sustojama ties jo Žolynu, Kiek girioje medžio kirstina, Miško atvėjine arba sėdine medžiapiūtė ir kt.

Plačiai nušviesta P. Matulionio nuopelnai N. Lietuvos miškų administracijos srityje, Žemės ūkio akademijos vadovavimo laikotarpis, jo pedagoginis profesoriaus darbas, Gausios ir tinkamai pritaikytos knygos iliustracijos savime dar labiau praplečia atskirus P. Matulionio gyvenimo momentus.

Ši knyga leis skaitytojui pažinti P. Matulionį buvus didžia asmenybe. Netik kaip miškininką specialistą, mokslininką, bet ir kaip gilų patriotą kovotoją dėl Lietuvos nepriklausomybės, o ją atgavus savo giliu darbu įsijungusį į kultūrinį platų visuomeninį ir valstybinį gyvenimą.

Knygoje nedaug tėra kas taisytina. Kukumedis (ėglis - tismedis) turėjo būti išleistas arba paaiškinta, kad jo Lietuvoje miškuose nėra. P. Matulionio nuopelnų įvertinimo skyriuje

Chicagos Lietuvių Futbolo Klubo "Lituanicos" futbolininkai - National Soccer lygos I diviziono meisteris. Iš kairės: treneris V. Trumjonas, J. Perkūnas, J. Kaunas, M. Mc Cluskey - Mikalauskas, A. Damušis, H. Jenigas, R. Jenigas, A. Malinauskas, J. Žukauskas, H. Glieda, E. Leifertas, A. Stulga, A. Martinkus, R. Gavėnia ir vadovas R. Kožėnas.

Išleistoje knygoje jaunieji miškininkai ras tikros miškininkystės įprasminimą ir didžią meilę Lietuvos miškams. O mes, senesnieji didžiųjų ir džiųjų, nesimeiliame kad P. Matulionio asmenybė ir jo nuopelnai tapo įamžinti. Savo keliu A. Rukuiža svariai yra papildęs lietuvių kultūrinį lobyną išeivijoje. Knygą išleido Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje.

Prof. Dr. H. C. Povilas Matulionis, gyvenimas ir darbai. Parašė Antanas Rukuiža, L.P. D.A. leidinys Nr. 1 Chicago III. Didesnio formato (9,5X7) brošiūruota, gausiai iliustruota 83 psl. knyga. Viršelis dail. VI. Vijeikio. Kaina nepažymėta. (Parduodama po \$1,50)

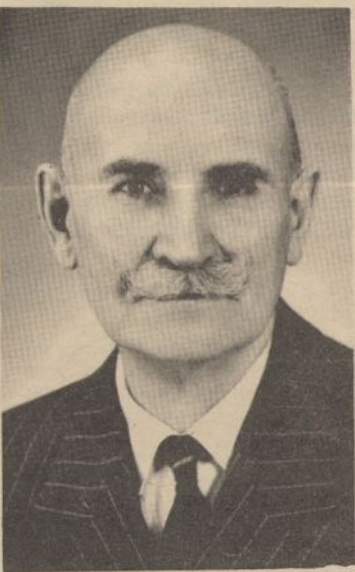
J. Rukutys

NESUK SAU GALVOS dėl lietuviškos kalėdinės dovanos!

VERTINGA, PATVARI, PIGI dovana suaugusiems ir rimtam jaunimui — tai tik Liet. Prof. Dr. J. Rukutys, (artėjant šimtmečiui nuo gimimo dienos) prof. P. MATULIONIO (1860-1932) gyvenimo ir darbų aprašymas.

Knyga gausiai papuošta Lietuvos vaizdais ir žemėlapiu.

Atsiuntę savo adresą ir nemažiau, kaip \$1.50 (adresas: prof. S. DIRMANTAS, 4241 So. Maplewood, CHICAGO 32, Ill.) tuojau gaus paštu šią rimtą knygą.

Prof. A. Rukuiža, artimas Dirvos bendradarbis, neseniai parašęs įdomią knygą, vertinančią miškų specialisto ir tauraus lietuvių miškininko prof. Povilo Matulionio veiklą.

Vadovėliai ...

(Atkelta iš 3 psl.)

Jis jau parašytas, bet vėl stringa dėl iliustravimo sunkumų. Ir, t.t. Gruodžio 5-6 lankydami Chicago, buvau sisetikęs su mūsų vadovėlių bruzdelininkais J. Tamuliu, A. Rūgyte, J. Kreivėnu, A. Dunduliu, M. Kriščiūnu, J. Ignatoniui, P. Maldeikiui, J. Švedui ir kt. ir mačiau jų norus, ryžtą, pastangas. Galime tik džiaugtis, kad nugalėdamas didžiausius sunkumus, jų darbas skleidžiasi konkrečiais vaisiais: kaikurie vadovėliai jau išleisti, kaikurie surinkti ir įrašomi, kaikurie pakeliui.

Baigdamas norėčiau uždėti dar tašką ant raidės i. Tai visų vadovėlių leidimo reikšmės atrodytų visai kitaip, jeigu Lietuvių Bendruomenės centro valdybos metinės pajamos sukūptų ne apie keturis, bet apie dešimt - penkiolika tūkstančių dolerių. Priklousau prie tų mūsų žmonių, kuriuos "Dirvos" redaktorius savo straipsny gnybtelia dėl jų "labai narsių ir karštai deklamuojamų prakalbų". Deja, pasitaisyti negalėsiu, nes esu įsitikinęs, kad Amerikoje turi atsirasti bent 50 tūkstančių lietuvių, kurie savo Bendruomenei kasmet dėty bent po 1-2 dol. Šiais pinigais Bendruomenė maitintų savo Kultūros Fondą ir tenkintų visus gyvuosius lietuviškus reikalus. Man tikrai įdomu, ar šis mano ir kitų bendruomeninkų balsas tebus tik "balsu, šaukiančiu tyruose?"

Ir antra: A. ir M. Rudžiai padėjo išleisti J. Masilionio "Lietuvių literatūros" III-ąją dalį. Chicagos lietuvių gydytojų žmonės padeda išleisti Jonynienės parengtą vadovėlį V-ajam pradinės mokyklos skyriui, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija skiria tūkstantį dol. elementoriui išleisti, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga duoda pinigų Lietuvos žemėlapiui išleisti - prieš šituos lietuviško švietimo talkininkus lenkiame galvas, esame jiems labai labai dėkingi ir trokštame, kad šitokių mūsų gyvenimo šviesulių atsirastų ir daugiau.

St. Barzdukas

ISTOKIT ! Society's 1960 KALĖDŲ TAUPYMO KLUBĄ DABAR!

Pradėkite ruošti jūsų 1960 Kalėdų apsipirkimui. Apskačiuokite savo reikalavimus, ir pamatysite, kiek mažai pinigų reikia sutaupyti kas antrą savaitę padengti jūsų reikalavimus!

Jūsų numatomos išlaidos Kalėdų dovanoms:	Jūsų biudžetiniai įmokėjimai kas dvi savaitės:
\$ 25.00	\$ 1.00
\$ 50.00	\$ 2.00
\$100.00	\$ 4.00
\$250.00	\$10.00

Užtrunka tik tai pora minučių atidaryti jūsų Kalėdų Taupymo Klubą sąskaitą pas Society, todėl greitai sustokite ir pradėkite ruošti 1960 Kalėdom.

Society NATIONAL BANK
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

LIETUVIŲ TEATRO SUKAKTYS

Regiantis minėti 60 metų lietuvių teatro sukaktį nuo "Amerika Pirtyje" pastatymo 1899 m. Lietuvoje, man pavyko surasti spausdintą informaciją apie Amerikos lietuvių pastangas teatre srityje. Ir tai įvyko 10 metų ankščiau, negu minima Lietuvoje pirmutinis vaidinimas. Amerikoje pirmutinis lietuvių veikalukas buvo pastatytas 1899 m. gruodžio 31 d. - taigi prieš 70 metų.

Tas vaidinimas įvyko pirmutinėje Amerikos lietuvių "sostinėje" - Plymouth, Pa., kietos anglies kasyklų srityje. Tada buvo suvaidinta A. Turskio veikalėlis "Be Sumnenės".

Įvykis buvo didelis išeivių lietuvių gyvenime. Iš aplinkinių miestelių ir kaimų susirinko 400 minia.

Plymouth'e tada vyko platus to laikotarpio lietuvių gyvenimas, kokį pajėgė paprasti išeiviai sukurti. Ten 1886 m. vasario 10 d. pradėjo eiti pirmutinis laikraštis "Vienybė Lietuvių". Ten lietuvių turėjo savo žmones ir parapiją. Pradžioje drauge su lenkais, kur klebonavo kun. Varnagiris. Esą 1889 metais kun. Varnagiriui nusibodus kunigauti, pametė kunigystę ir paliko parapiją be kunigo. Klebonu vyskupas tada paskyrė karštą lietuvių patriotą kun. Aleksandrą Burbą.

ŽIAURI KOVA SU LENKAIŠ

Tas laikotarpis pažymėtinas lietuvių kovomis su lenkais už skyrimąsi nuo lenkų ir steigimą savo parapijų.

"Vyskupas kun. Burbai įsakė pamokslus sakyti pamainu lenkų lietuvių kalba, bet pirmą septintadienį jam perskaičius evangeliją lietuvių kalba, lenkai iš bažnyčios išbrudėjo laukan ir kai kurie jie nuėjo užrakino klebonijos duris, sakydami, kad jie litvino kunigo nenori. Kunigas buvo priverstas apsigyventi privatinuose namuose. Per tris savaites nepavykus jam lenkus su lietuviu sutaikinti, jis kreipėsi

į vyskupą, bet ir tam ne geriau sekėsi. Panorėjęs jam kunigą klebonijom įleisti, lenkai su šautuvais sustojo duryse ir languose, ir rėkė neiti artyn, jie užmušė.

"Vyskupas leido lietuviams nuo lenkų skirtis, įsakydamas lenkams sumokėti \$2,000 lietuviams dalybų. Bet lenkams tų pinigų lietuviams neatmokant, lietuvių pernešė į savo bažnyčią monstranciją, kieliką ir keturis arnotus. Teismas paimtus daiktus pripažino lietuviams...

"Bet už kokio mėnesio laiko po persiskyrimo su lenkais vienam lietuviui mirė dvi dukrelės, Lietuviai turėjo savo bažnyčią bet kapinių ne, nors už kapines lietuvių buvo užmokėję lygiai su lenkais. Lenkai savo kapinėse neleido lietuviams laidoris. Tada klebonas paliepė kapinių užraktą atplėsti ir mergaites palaidoti... Lenkų gauja atėjusi duobes atkasė, karstelius išėmė laukan ir, kuolais sudaužė, iškėlė už tvoros." (Kun. Zilinsko: "Lietuviai Amerikoje."

Tai tik vienas skyrimosi nuo lenkų pavyzdys.

TO LAIKOTARPIO LIETUVIŲ KALBA

SLA istorijoje iš tų laikų randame gerų pavyzdžių kokia tada buvo lietuvių kalba. Štai:

"Pastanawita likosi prowos: Kožnas lietuwnikas prigulintis ing Susiwenijima, priwalo užlaikities sawo nacija, priduoť pagelba sawo broliuj nelajmej bunancziam, west diewobaiminga gyvenima, ir dawinet gera prikloda nog sawias, tejpgi naujai pribuwusiam broliuj isz Liwtuwos duotie pagelba"...

K. S. Karpus

Nuo Naujųjų Metų
Dirva eis tris kartus
per savaitę

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

VARGO PRODUCTS INC.
LIGHTING FIXTURES

EDWARD CLACK, GENERAL MGR.

480 Green Road

Call IV 1-6895

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

MILES AVE. CUT STONE CO.

BUILDING STONE — FIRE PLACES
DOOR WAYS — STEPS, ETC.

15310 Miles Ave.

SK 1-5676

BEST WISHES

To All The Lithuanian People

**DANIELS FUNERAL
DIRECTORS**

WILLIAM R. ROY A.
PROMPT PERSONAL ATTENTION GIVE
ALL CALLS

INVALID CAR OXYGEN EQUIPPED
15800 Detroit Ave. Call AC 6-5149

Žvalgybų kova

"JEI MANE MYLI, SURASK AGENTĄ R..."

Britų šnipo atsiminimai

Didelis, apšviestas Pennsylvanijos stoties laikrodis rodo vidunaktį, kai Judita atvyksta į milijoninį miestą.

Ji nesielgia taip atsargiai, kaip visada, nes atsargumui reikia laiko, o jo šį kartą nėra. Sekėjams krinta į akis, kad ji šį kartą tiesiog iš stoties važiuoja į negrų lokala, tartum neturėtų ko daugiau veikti šiame mieste. Judita rizikuoja, norėdama išgelbėti Valentiną.

"Savoy" yra prašmatniausias lokalas "Juodajame" New Yorko kvartale. Čia sutraukiama visa, kuo negrai gali pasirodyti, ir lankytojų yra daugiau baltųjų, negu juodųjų.

Nuotikos yra pasiekusios aukščiausią punktą, kai Judita įžengia į lokala. Parkete raitosi poros, skęsdamos šokio ekstazėje. Žiūrovai ploja taktą.

Judita sustoja ties durimis. Ji žino, kad nelydima vyro nebūs įleista. "Savoy" saugo savo vardą.

Staiga šalia jos atsiranda Valentinus. Jis paėmė ją už rankos ir vedasi prie stalelio kertėje. Ten stovi pusiau tuščia šampano bonka.

-Kas atsitiko? - be jokio įvado jis klausia.

- Šiandien per pietus patyriau, kad jie seka tave, - šnibžda ji. Jis išblyksta.

- Iš kur tai žinai?

Ji atpasakoja pasikalbėjimą su Ruta.

- Tu turi tuojau dingti, - baigia pasakojimą. - Jie gali kiekvieną akimirka tave suimti. Valentinus žūri į ją.

- Tu esi idiotė, - pagaliau sako jis. - Jei jie jau tiek daug sužinojo, aš esu sekamas. Ir dabar jie nustatys ryšį tarp tavęs ir manęs.

Jo žvilgsnis slysta per lokala. Parketas atrodo siūbuojęs po šonkančių kojomis. Tartum religiniame chore, vyrai ir moterys kilnoja rankas. Prie gretimų stalių niekas nesėdi. Kaimynai nuėjo šokti.

Valentinus kiek apsiramina. Tačiau jo balsas tebėra grubus, kai jis kalba:

- Tu galėjai pasiųsti šifruotą telegramą. To būtų pakakę. Ko pati atvažiavai?

Ji nuleidžia akis.

- Aš turėjau dar kartą tave pamatyti, Valentinai...

- Tu mane matysi pakankamai dažnai.

- Ne, ne, - protestuoja ji, - aš sakau tau, kad tu turi galimai greičiau dingti.

Jis atsistoja ir ištisia ranką: - Einame pašokti. Kiekvienam atveju...

Sovietiniai agentai įsimaišo į šonkančiųjų tarpą. Judita šoka puikiai, o Valentinus neturi supratimo apie naujosios amerikietiškos

šokius. Tačiau toje maišatyje niekam tai nekrinta į akis.

- Aš negaliu išvykti, Judita, - šnibžda jis jos ausin. - Tavimi jau nebesitikiama. Sakys, kad tu tik pagąsdinai, norėdama atsi-kratyti manęs. Tėra tik vienas kelias. Jei tu mane myli...

- Aš myliu tave.

- Pavardė svarbaus agento, kuris mums dirba, prasideda raide R. Supranti?

- Taip, raide R, - pakartoja ji. Jos kūnas dreba.

- Esama įtarimo, kad jis yra dvigubas agentas.

- Ir?

- Mums reikia pavardžių visų pas jus registruotų agentų, kurių pavardės prasideda raide R.

- Tai yra neįmanoma.

- Turi būti įmanoma. Tai būtų vienintelis įrodymas, kad tu tebedirbi mums. Vienintelis įrodymas, kad ir šį kartą kalbi tiesą.

- Bet po to jau gali būti vėlu...

- Tu turi greitai veikti. Labai greitai.

Staiga nutrūksta muzika. Pavargusios poros grįžta į savo vietas.

Ji pažvelgia į laikrodį.

- Aš turiu eiti.

Jie išeina iš lokalo. Jis pašaukia taksį.

- Aš visa padarysiu, - šnibžda ji. - Aš bandysiu... iki savaitgalio.

Paskui ji įsėda taksin ir nuvažiuoja, visas atsargumo priemonės užmiršdama, tiesiog į Pennsylvanijos stotį. Harlema gaubia tamsi naktis. Central parkas kairėje jau atrodo, kaip didžiulė bedugnė. Galbūt pirmą kartą Juditai visu balsumu išsiryškėjo, ką reiškia būti šnipe.

Hamiltono lietuvių kooperaciniai laimėjimai

Kooperacijos šūkis "Vienybėje galybė" gyvenime buvo išbandytas. Ir įsitikinta, kad jis yra nesugriauzamas. Juk prisimenant netolimą Lietuvos praeitį visi žino, kad nebuvo valstiečių miestelio ar didesnio kaimo, kur nebūtų kooperatyvo: vartotojų, kredito ar pienu.

Malonu, kad ir Hamiltono lietuvių tarpe kooperacija pradeda atsigaivinti. Pirmoje eilėje minėtini Lietuvių namai, nes jų paskirtis nepaprastai svarbi — tai lietuvių išlaikymas. Prieš pusantros metų nupirkti didžiuliai namai pačioje Hamiltono širdyje už \$173,000.

Iki šiol į narius yra įstoję 500 asmenų ir yra sutelkta

Gelbėdama vyrą, kurį ji myli, turi jo atsisakyti visam laikui. Bandydama atsipalaiduoti iš nenkenčiamos slaptosios tarnybos žnyplių, ji turi įrodyti atsidavimą tai tarnybai.

Ji atrodo pusiau gyva, kai 3 valandą ryto greituoju traukiniu pasiekia Washingtoną.

Plačioji publika niekad nesu-pras to naivumo, kuriuo agentai lenda į kontrašpionažo spąstus. Ir aš, kuris slaptojoje tarnyboje praleidau veik visą amžių, negaliu to suprasti.

Viena priežastis, be abejo, yra ta, kad iš šimto agentų tik koki penki ar šeši yra praėję špionažo mokyklas. Savo darbą jie atlieka, kaip neapmokytai darbininkai. Kita priežastis gali būti kad jie dažniausiai ieško lengvų laimėjimų. Trečia, kiekvienas agentas svaioja apie "didįjį žygį" tikėdamasis, kad, pasiekęs špionažo hierarchijos viršūnę, gausiąs lengvatų arba net būsiąs visai atleistas iš nervus griaujančių pareigų.

Visos tos priežastys tiko ir Juditai. Ji nebuvo apmokyta šnipinėjimui, ji buvo pavargusi ir siekė lengvų laimėjimų, ji buvo įsitikinusi, kad didysis laimėjimas ją atpalaiduos...

O amerikinė kontražvalgyba tuo metu jau žinojo, kad Judita ruošiasi didžiajam laimėjimui, FBI agentai tą naktį jos nė minutelės neišleido iš akių. Bet to žinojimo dar nepakako — reikėjo ir konkrečių įrodymų. Reikėjo rusų diplomatai sučiupti in flagranti.

(Tęsinys: Nervinga medžioklė)

26

1665 m. sidabrinis šeštokas

1666 m. auksinis dukatas

1664 m. sidabrinis ortas

KAUNO PINIGŲ KALYKLA

1666 m. auksinis pusdukatis

Kauno pinigų kalyklos veikla susijusi su vienu liūdniausių Lietuvos istorijos momentų — Jono Kazimiero viešpatavimu (1648—1668 m. m.). Karai nuniokojo kraštą. Valstybės iždas buvo tuščias. Norėdamas išgelbėti padėtį, seimas pavedė kaiti varinius šilingus ir jais mokėti valstybės skolas bei atlyginti samdytų kariuomenę. Šilingų kursas buvo privalomas ir jų ėmimas priverstinis. Lietuviai šilingai buvo kalamai Lietuvos Brastose ir Kaune, J. Horno kalykloje.

Šilingai buvo bevečiai, niekas jų nenorėjo imti. Kariuomenė maistavo ir reikalavo įsteigti krašto viduje auksinių ir sidabrinųjų monetų kalyklą. Karaliaus ir seimas turėjo nusileisti.

Istorikai tvirtino, kad ši kalykla buvo įsteigta Vilniuje ir egzistavo iki Lietuvos—Lenkijos padalinimų. Neaišku, kur kalykla buvo įsteigta, o taip pat, kas ją valdė ir kokios monetos joje kaitos.

Neseniai rasti Vilniaus Universiteto bibliotekoje dokumentai — kalyklos inventoriaus sąrašas ir namo pirkimo aktas — paneigia anksčiau paskelbtas teorijas.

Įsteigti didesnę kalyklą, kuri ap rūpintų Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę auksinėmis ir sidabrinėmis monetomis, seimas pavedė karaliaus sekretoriui italui T. L. Boratinui. Atvykęs į Vilnių, Boratinis rado abi senas kalyklas visai sugriautas; pinigų kalimo meistrai buvo pasišalinę į užsienį. Įsteigti pinigų kalyklą Vilniuje buvo neįmanoma. Gavęs Lietuvos iždo valdytojo J. Kriš-

1666 m. sidabrinis trečiokas

1666 m. sidabrinis trečiokas (herbinė pusė)

pinšteino sutikimą, Boratinis nuvyko į Kauną, rado tinkamą kalyklai mūrinių namų prie turgaus (dabar Rotušės aikštė Nr. 20), kuris anksčiau priklausė turtingam Kauno auksakaliui Kalau, ir, kaip tinkamą kalyklai, pirkto iždo valdytojo vardu.

1664 m. namas buvo perstatytas, padidintas, ir jame Boratinis įsteigė pinigų kalyklą.

Kaip matyti iš akto ir surašyto inventoriaus, Kauno kalykla anų laikų mastu buvo didelis fabrikas, kuriame naudota arklų jėga. Be administracijos personalo ir darbininkų, kalykloje dirbo du meistrai ir keturi pameistrai.

Kauno kalykla išleido auksinius dukatus, pusdukatius, sidabrinus ortus, šestokus ir trečiokus, o taip pat varinius šilingus.

Kalyklos veikla nepasiteisino: valstybės iždas skurdo. Skubiai reikėjo radikalių reformų. 1667 m. seimas patvirtino karaliaus įsakymą uždaryti visas Lietuvos kunigaikštystės teritorijoje veikusias pinigų kalyklas.

Boratinio kalykla Kaune taip pat buvo uždaryta, užantspauduota ir pavesta Kauno magistrato apsaugai. Užantspauduotos kalyklos patalpos ištovėjo tuščios iki 1692 metų. Tais metais naujas iždo valdytojas perėmė šias patalpas savo žinion ir panaudojo iždo administracijos reikalingam.

Kaune įsteigtoji Boratinio kalykla buvo paskutinė, kalusi pinigų Lietuvai. Vėliau pinigai buvo kalamai bendrai visai Žečpospolitai.

Mutual Fondų aktyvai viršija 15 bilijonų dolerių
Investuotojų daugiau negu 4 milijonai

Mutual Fondai yra tokios investavimo kompanijos, kurios parduoda investuotojams savo akcijas pagal dienos vertę arba išperka akcijas, kai investuotojai nori pinigų atsiimti. 1940 m. visų Mutual Fondų aktyvai tesudarė vos pusę bilijono dolerių. Dabar aktyvų suma yra 15 bilijonų dolerių. Prieš metus buvo 12 bilijonų dolerių.

Investuotojų 1959 m. rugsėjo 30 d. buvo 4,151,695, o prieš vienerius metus - 3,518,066. Vidutiniškai vienam investuotojui tenka \$3,600,00. Bet yra investuotojų su keliais šimtais tūkstančių dolerių ir tokių, kurie turi tik kelis šimtus dolerių. Mutual Fondai gautus iš žmonių pinigų reinvestuoja į akcijas (šiek tiek ir paskolos laktus).

Bendrai paėmus akcijų kursai kyla, tačiau su dideliais svyravimais. Kai kas ir gerai uždirba akcijų rinkoje. Tačiau, kaip taisyklė, smulkūs akcijų prekiautojai dažniausiai pradirba. Yra sakoma: "Smulkus akcijų prekiautojas visuomet klysta." Todėl kai kurie tvirtina, kad reikia tik stebėti, ką daro smulkiųjų prekiautojų masė - ir uždirbsi pinigą. Jei matai, kad smulkieji prekiautojai pradeda daugiau įsimaginti, jų pirkimai didėja - žinok, kad laikas yra parduoti. Ir atvirkščiai, kai mažieji kiek išsigąsta, kai jų pardavimai didėja - žinok, kad yra gera proga pirkti.

MUTUAL FONDAI YRA
SPECIALISTAI
INVESTAVIMO SRITY

Jie seka viso krašto ūkio raidą, paskirų ūkio šakų ir paskirų bendrovių veiklą. Dažnai ir per asmeninį kontaktą jie gali gauti svarbių informacijų apie bendroves. Jie yra profesionalai ir jie sugeba geriau tvarkyti investavimo reikalus, negu pats smulkus investuotojas tai gali padaryti.

Protinga yra nedėti visų klaušinių į vieną krepšį. Akcijų biznyje tas reiškia nedėti visų pi-

JURGIS JAKUBONIS

nigų į vienos kompanijos akcijas, išskirstyti investavimą tarp kelių kelių bendrovių.

Smulkus investuotojas to negali padaryti - per daug kaštuoja pirkimo ir pardavimo komisijos. Investuotojas, idėjęs pinigų į Mutual Fondą, netiesiogiai investuoja į kelias dešimtis ar šimtus kompanijų, kurių akcijas Mutual Fondas turi pirkęs. Jei kartais kurios nors kompanijos ir blogiau veiks, jų akcijų kursai kris, tai tas žymiai neatsilieps į bendrą balansą. Todėl diversifikuotų fondų akcijos mažiau svyruoja, negu paskirų bendrovių akcijų kursai.

Kai kurie fondai su diversifikacija eina dar toliau. Jie turi supirktą ne vien tik įvairių akcijų, bet ir paskolos laktų (bonds). Paskolos laktų kursų svyravimai yra nedideli ir todėl tuo pasiekiamas didesnis stabilumas fondo investicijose.

Tačiau yra ir nediversifikuotų specialių fondų. Specialūs fondai gali būti:

1. Paskolos laktų fondai;
2. Paskiros ūkio šakos akcijų fondai.

Paskolos laktų fondai tinka tiems žmonėms, kurie nenori pakelti didesnės rizikos, kurie nori turėti šiek tiek didesnių dividendų. Tokių fondų akcijos neiškyla.

Iš kitos pusės yra vėl tokių investuotojų, kuriems diversifikuoti fondai yra per lėti, kurie nori daugiau rizikuoti. Jiems tinka specialūs akcijų fondai, kurie turi kurios nors vienos ūkio šakos akcijas, pav. plieno fondas, žibalo fondas. Šiuo metu yra laimingas, kas turi Group Securities Steel Shares (Plieno Fondo akcijos). Jos visą laiką kyla. Nuo 1949 m. šios akcijos pakilo daugiau negu 5 kartus.

Group Securities Petroleum Shares (Žibalo Fondo akcijos) gražiai kilo nuo 1949 metų iki 1956 metų, pakilo nuo \$3,83 iki \$11.65. Bet nuo 1956 metų pradėjo

smukti. Šių metų lapkričio 30 d. kursas buvo \$9.77.

Kasmet, labai konservatyviai skaičiuojant, dolerio vertė vidutiniškai mažėja 2%. Jei 1949 m. esi investavęs \$1,000,00, tai 1959 m. reikia gauti mažiausiai \$1,250,00, kad galėtum tą patį nupirkti, ką galėjai nupirkti 1949 m. Todėl tie \$250,00 negali būti skaitomi kaip pelnas.

Fonduose investuotas kapitalas 1949 metais vidutiniškai per dešimtmetį padidėjo 3 sykiais. Tuo būdu investuotojai apsaugojo savo kapitalus nuo infliacijos ir dar turėjo gražaus pelno.

MUTUAL FONDAI YRA
VALDŽIOS PRIEŽIŪROJE

Mutual Fondų veikimą prižiūri Securities & Exchange Commission - Federalinės valdžios institucija, ir paskirų valstijų valdžios. Dėl to žmonių kapitalai yra apsaugoti nuo išekvojimų ar bankrotų. Dėl to fondai turi žmonių patikėjimą. Ne vien tik paskiri žmonės, bet ir visokie labdarybės, švietimo fondai dalį savo pinigų deda į Mutual Fondus.

Apskaičiuojama, kad per sekančią dešimtmetį Amerikoje priaugs 33 milijonai žmonių. Jiems reiks maisto, drabužių, namų, mokyklų, pramogų ir įvairių kitų dalykų. Visų gyventojų uždavimai ir gyvenimo standartas kils. Suvartojimas nepaprastai didės. Tai reiškia, kad vidaus rinka nepaprastai augs. Dėl to turės nepaprastai augti ir gamyba. Įmonės turės gerų progų, tų gerų progų turės ir investuotojai.

J. CIJUNSKAS
LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

Konkursinė nuotrauka Nr.15

Ką žada man rytojus?

GREETINGS and
BEST WISHESLUCY'S BAKERY
and
STRUDEL SHOP

12516 BUCKEYE RD.
SK 2-0828

BEST WISHES

ANTHONY O. CALABRESSE
STATE SENATOR

GREETINGS and BEST WISHES
JUDGE
ALBERT A. WOLDMAN
JUVENILE COURT
WILLIAM GINTER
BAILIFF

Greetings and Best Wishes

Judge Walter Kinder
PROBATE COURT

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JOSEPH M. SWEENEY
SHERIFF

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

FRANK PLUTT & NICK HERRICK
EUCLID FLOORING

787 East 185th St. Call IV 1-1733

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FRIEDMAN BROS, INC.
DISTINCTIVELY STYLED FURS

1825 East 13th St. CH 1-4272

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

HARWILL ICE CREAM CO.

6519 Carnegie Ave. HE 1-7979
WILLARD MILLER MGR.

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

IMPERIAL — CHRYSLER
PLYMOUTH — VAUANT — SIMCAS
AND DODGE
TRUCK DEALER
JALOVEC MOTORS, INC.

2223 Superior Ave.
MA 1-0353

HIPNOZĖ IR MEDICINA

DR. A. GRIGAITIS

Yra daug hipnotizavimo būdų. Visi, kaip jau minėjau, gali būti sujungti į tris grupes. Pirmoji grupė stengiasi paveikti regėjimą, antroji klausos organą, o trečioji veikia per odą. Ir čia, kaip pavyzdžius, paminėsiu pora būdų.

Prieš ligonį pastatomas koks nors blizgus daiktas. Ligonius išsakoma įtemptai žiūrėti į tą daiktą. Po kelių minučių gydytojas tylu, monotonišku balsu pradeda kalbėti įtikinimo žodžius: Jūsų akys pradeda pavargti. Jūsų akių vokai sunkėja... ir sunkėja. Jūsų vokai merkiasi. Jūs ima miegas. Jūs pradeda snausti, pradeda miegoti.

Šis būdas veikia per akių organą ir įtikinimą.

Antras būdas, kurį čia paminėsiu, veikia klausą. Gerai žinoma, kaip raminančiai veikia monotoniški garsai. Pav., traukinio ratų bėdesys, vėjo ūžimas, laikrodžio švytuoklės tikėjimas, jūros bangų ošimas, graži muzika. Tie vienodi garsai ne tik žmogų ramina, bet migdo ir padeda jį hipnotizuoti. Taip hipnotizuojamas ligonis paguldomas tamtam kambary. Šalia jo padeda metronomas ar kitas koks nors garsų šaltinis. Ir keletą minučių duodama įsiklausyti. Vėliau pradeda įtikinimas žodžiais.

Užhipnotizuotojo pažadinimas atliekamas paprastu būdu. Yra net išdirbta tam tikra forma. Čia hipnotizuotojas sako: Kai aš suskaičiuoju iki penkių, jūs pabūsime, atmerkite akis, įsijausite labai gerai... Vienas, du trys... jūs jau bundate. Jūs jau visai pabudote, ir t.

Būna atsitikimų, kad ligonis nepasiduoda užmigdomas hipnotiniu būdu. Tada bandoma paprastą miegą paversti hipnotiniu miegu. Ypač tai lengvai susitvarkoma su vaikais, kurie miego metu kalba.

Išraukus ligonį į hipnotinį miegą pradeda užmegzti ryšį tarp gydytojo ir ligonio. Pastaruoju metu bandoma naudoti net kolektyvinę hipnotizaciją, ypač alkoholiškams, sergantiems neurozais. Tas būdas leidžia iš karto didesnę ligonių skaičių hipnotizuoti ir gydyti.

Dar ir dabar yra gydytojų, kurie skeptiškai žiūri į hipnozę, kaip gydymo priemonę. Jai nepasitiki ir net skaito kenksminga. Bet tai netiesa. Hipnozė yra fiziologinis stovis. Tai savo ruožties miegas, kuris nėra kenksmingas žmogaus sveikatai. Priešingai, jis ligose padeda.

Žinoma, hipnozė gali pakenkti, jei ji pavartojama ne ten, kur reikia. Pav., prie širdies infarkto, smagenų kraujotakos sutrikimo, prie širdies ligų ir tt.

Hipnoze gydoma isterija (pasi-seka išgydyti net isterinio pobūdžio paraližuotas kojas), neurastenijos, neurozės, nervinio pobūdžio odos susirgimai, pašalinami įvairaus pobūdžio skausmai (neuralgijos, migrenė ir kt.), pašalinama neurastenijos pobūdžio įvairios įkyrios idėjos, baimės, išgydomi lytiniai nukrypimai.

mai, įvairios narkomanijos-alkoholizmas, morfinizmas, kokainizmas ir t.

Hipnozės miege bandoma įtikinti anesteziją - nejautrumą ir juo pasinaudojant daryti operaciją. Pastaruoju metu hipnoze bandoma prašalinti gydymo skausmus. Gydymas hipnotizmu naudojamas ir prie funkcionalių vidaus organų sutrikimų. Jau prieš kelius šimtmečius medicinos mokslas sakė, jog daugelis vidaus organų sutrikimų atsiranda dėl nervų sistemos pažeidimo. Ir patys gerai žinome, kad dėl susijaudinimo įvyksta širdies plakimas, kai kuriems virškinimo trakto sutrikimas ir tt.

Hipnozė naudojama brochialinę astmą gydyti ten, kur vaistai nepadeda. Bet hipnoze netik galima astmą gydyti, bet ir ją iššaukti pas tuos, kurie ja serga. Hipnotizmas taikomas ir prie aukšto kraujo spaudimo, jei tai nervinio pobūdžio. Hipnoze bandoma gydyti ir skrandžio žaizdas. Bet čia reikalingas ilgas, gilus hipnotinis miegas. Hipnoze galima iššaukti alkio, sotumo pajautimą, vėmimą, piktinimą, t.y. įvairius skrandžio sienelių pakitimus.

Clevelandiečių
aukos Balfui

Po \$4.00

Minca Kazys, Verbyla Ignas,
Zibertavičius G.

Po \$3.00

Andriušaitis Alf., Apanavičius R.,
Čiurlionis V., Čigienė E.,
Frendly Fl. Shop, Gražulis A.,
Gribauskas St., Ignas Vytautas,
Jonaitis B. ir A., Juozaitis Juo-
zas, Klimaitis F., Končius A.,
Karnėnas Edv., Liutkus A., Me-
destavičienė F., Maslauskas J.,
Mazys, Narušis Ona, Naujokaitis
Jonas, Orintas Antanas, Petkevi-
čiai E. ir J., Palūnas A., Prikoc-
kienė M., Pinkus Juozas, Petkū-
nai, Smelstozis M., Skardis Povi-
las, Stankevičius Ignas, Šukų
spautuvė, Šamatauskas O., Tallat-
Kelpša, Vaičiūnas D., Vencius P.,
Vadauskas A., Virbalis J., Valad-
ka R., Zigmantas Petras, Židonis
Pranas, Žygas Kęstutis, Žygas
Jonas, Žukas Jonas, Butrimas.

Po \$2.50

Liuima J.

Po \$2.00.

Akelaičiai S. & V., Ambrazas Pra-
nas, Augulis K., Blumentalienė,
Bruožis Kazys, Besperaitis V. R.,
Bindokas Mary, Blynas M., Bace-
vičienė B., Čiulis Jonas, Čiuber-
kis J., Čepukaičiai V. O., Čiu-
prinskas A., Eidimtas F., Ežers-
kis P., Glodenis A., Gasperaitis
K., Grincius B., Grigonis E. P.,
Gaužinis Antanas, Gincas Alb.,
Gailiūšis, Garla Jonas, Gelazius
K., Giedraitis V., Garlauskas, Ge-
ležienė I., Gaižutis K., Inčičla J.,
Dunbaras Juozas, Dunduras Da-
nutė, Duleba Telesforas, Dučma-
nas Z., Dabarikas, Dautartas L.,
Juodišius Jonas, Jocius P., Jan-
kauskas J., Jonaitis Antanas.

Duokite šiam vyrui spalvotą pratešiamą

telefoną — prie jo lovos patogumui ir privatišku-
mui. Kad šaukiant nereikėtų bėgioti. Kalėdų svei-
kinimas devyniom spalvomis. Užsakant

šaukite OHIO BELL MA 2-9900
Ir nereikia geresnės dovanos.

DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA, SU 25 METŲ
PRAKTIKA, APMUITINTŲ SIUNTINIŲ Į LIETU-
VĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR VISUS RUSIJOS KRAŠ-
TUS, PERSIUNTIMO ĮSTAIGA.

SU INTURISTO LEIDIMU

GLOBE PARCEL SERVICE Inc.

Siuntiniai pilnai apdrausti, gavėjas nieko neturi primokėti.

Siuntėjai įsitikino, kad per GLOBE PARCEL SERVICE INC. siunčiami siuntiniai, greičiausiai, tvarkingiausiai pa-siekia adresatą. Prašykite, prisiųsime katalogus su pilna informacija, drabužių bei avalynės dydžių Nr., iš rusiškų į amerikietiškus. Ir kainoraščius, kiek už kurį daiktą reikia mokėti maito.

Siuntėjų patogumui įstaigoje turime gerų vilnonių ir rajoninių medžiagų, odų, batukų, vilnonių skarų, skarelių, skustuvų, plaukams kirpti mašinėlių, stiklui deimanto rėž-tukų, lovatiesių ir t.t. Garantuojame, kad niekur kitur, už tokias žemas kainas, šių prekių negalėsite nupirkti. Šios prekės parduodamos tik siuntėjams.

Šios įstaigos tarnautojai lietuviai.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9:30 - 6.

Trečiadieniais 9:30 - 8. Šeštadieniai 9 - 3.

A D R E S A S:

GLOBE PARCEL SERVICE INC.

1313 Addison Rd.

Corner Superior Ave. & E. 71 St.

Tel. UTah 1-0806 & UTah 1-0807

SIUNTINIAI SIUNCIAMI TIESIOG IŠ CLEVELANDO.

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems
mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

PERSIKĖLUS Į NAUJAS PATALPAS

SCHWAB RADIO & T.V.

SALES AND SERVICE

PAPIGINTA KAINA PARDUODA TELEVIZIJOS
IR TELEFUNKEN RADIO APARATUS.

VOKISKŲ RADIO APARATŲ TAISYMAS.

JAU 20 METŲ DIRBAM ŠIOJE SRITYJE.

11615 Detroit Ave.
LA 1-4669

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR & JOHN SUSTARSIC

1194 East 71st St.

EN 1-9779

BEST WISHES
To All The Lithuanian People

COLLINWOOD PUBLISHING COMPANY

814 East 152nd St.

GL 1-4384

GREETINGS and BEST WISHES

BILL'S SHOES SCIENTIFIC FITTING

OUR 31st YEAR

Eastgate Plaza

HI 2-7430

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Tradicinį Naujųjų Metų sutikimą savo namuose rengia Čiurlionio Ansambelis. Pakvietimus (5 dol. asmeniui) ir staliukus 10 ar 12 asmenims galima užsakyti telef. UL 1-0626 (V. Urbaitis) ir Dirvoje.

• Vasario 16 Gimnazijai paremti, vietoj Kalėdinių sveikinimų Julius ir Birutė Smetonai paaukoko \$15.00; I. ir A. Jonačiai — \$5.00; P. Baltrukonienė — \$2.00; Vlada Macijauskienė ir Vlada Macijauskas — \$5.00.

• Algimantas Šalčius, meno galerijos Almus, New Yorke, savininkas, grįždamas iš Detroito, kur buvo surengęs Viesulo, Galdiko, Jonyno ir kitų dailininkų darbų parodą, lankėsi Dirvos redakcijoje ir tarėsi dėl panašios parodos ateinančių pavasarį suruošimo Clevelande.

• Birutė Malcanienė, išbuvusi Vokietijoje tris mėnesius lankant ten gyvenančią motiną ir seserį, o taip pat karinę prievolę atliekančių sūnų, prieš savaitę grįžo į Clevelandą.

• Birutės Draugijos kartūnų balius įvyks 1960 m. balandžio 23 d., lietuvių salėje. Kitų organizacijų pra-

šo tuo laiku parengimų nerenkti.

• M. Dunduraitei, Dirvos talkinkei, gruodžio 15 d. St. Vincent Cherrity ligoninėje padaryta sunki tulžies operacija. Paguldyta 444 kamb. Linkim greitos sveikatos.

• LVS "Ramovė" Clevelando sk. narių informacinis susirinkimas įvyks gruodžio 20 d., 11:40 val. Lietuvių salėje. Darbų tvarkoj numatyta apyskaitinis pranešimas iš kariuomenės šventės minėjimo, Klaipėdos atvadavimo paminėjimas, Ramovės dešimtmečio leidinio reikalai, bendros nuotraukos padarymas ir kt.

• Naujų Metų sutikimas gražiai menininkų dekoruotoj, prie naujų stalų, šv. Jurgio parapijos salėje rengiamas Bendruomenės abiejų apylinkių. Įsigykite laiku kvietimus pas valdybos narius, Dirvoje ir Spaudos kioske.

• Kalėdines eglutes nuo gruodžio 19 d. BALFo 68 skyrius parduos prie Lietuvių Prekybos Namuose — 6905 Superior Ave. Visi lietuviai kviečiami jas pirkti ir tuo paremti BALFą.

Kalėdų šventėms dovanas geriausia yra įsigyti Lietuvių Prekybos Namuose — 6905 Superior Ave.

Čia jūs gausite lietuviškų atviručių, plokštelių, juostų, takelių, gintaro ir de-

džio dirbinių, albumų, pini-ginių ir t.t.

Taip pat mes turime gausų pasirinkimą kristalo prekių, rašomų mašinelių, pamušalų, odos dirbinių, stovylėlių, kryželių... Turime ir daug praktiškų dalykų, kaip virtuvinių svarstyklių (gramais ir uncijoms), Celsijaus termometrų, mėsos malimo mašinelių, kepimo formų, indų.

Per mus jūs galite pasiūsti savo sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pasiuntimo kainos žymiai pigesnės, nei siunčiant per kitas agentūras. Dėl siuntinių sudarymo turime ir gausų pasirinkimą medžiagų, skarelėlių, pamušalų ir kitų dalykų.

Ta pačia proga įmonės savininkai linki savo klientams ir kitiems tautiečiams linksmų Kalėdų švenčių!

DĖMESIO! DĖMESIO!

Štai jau adventas ir laikas pagalvoti apie artėjančias Kalėdų šventes. Ne-trukus suskambės kalėdiniai varpai ir kiekvieno namuose žerės papuošta kalėdinė eglutė, o kalėdinis džiaugsmas spindės vaikų akyse.

Visą prieššventinį laikotarpį Juozo Kamaičio batų parduotuvė — 7013 Superior Ave., parduos visiems labai gražias ir nebrangias kalėdines eglutes. Taip pat savo pirkėjams, perkantiems švenčių proga prekių, nemažiau už 10 dolerių, duos nemokamai priedo kalėdinę dovanėlę — eglutę.

Pasinaudokite šia reta proga ir aplankykite Juozo Kamaičio batų parduotuvę, kur Jūsų laukia netik didelis batų pasirinkimas, bet ir maloni švenčių dovanėlė.

Dėl smulkesnių informacijų skambinti telefonu — GA 1-7658 (tarp 8-10 val. vakaro).

Tad savi pas savus!

Parduodamas kailinis paltas

Labai geros rūšies, tik už \$100. Dydis — 38. Kreiptis sekmadieniais tarp 2-6 val.: 6908 Bayliss Ave.

Darbo laikas švenčių metu Baltic Delicatessen krautuvėje:

Kūčių dieną krautuvė bus atidaryta ligi 6 val. vak. Kalėdų dieną krautuvė veiks tik nuo 11:30 val. ligi 12:30 val.

Prieš Naujus metus dirbsime ligi 7 val. vak.

Naujų metų dieną krautuvė bus atidaryta, kaip ir kiekvieną sekmadienį, t. y. nuo 9 val. r. ligi 1 val. p. p.

FOR SALE COMPLETE HOUSE

of furnishings, china, french-fryer, bowling-ball, T.V., cedar, chest, utensils, electric roaster, sewing machine etc. Bargains, (out of State owner). 16805 Holly Hill Dr. off Lee Rd. 16805 HOLLY HILL DR.

Vienos šeimos namas greitai parduodamas. Su visais baldais ar be baldų. Galima tuoj užimti. Namai 6 metų. Naujai išdekoruoti. Arti krautuvės, mokyklos, ir bažnyčios. Labai gera vieta. WA-1-2017

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Didelis įvairių dovanų pasirinkimas

7007 SUPERIOR AVE Greta Ezella Theatre
Tel. EX 1-3969 Bute: WA 1-2354

GERESNI NAMŲ STATYTOJAI

VISUOMET ĮSTATO

MONCRIEF šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

PRADŽIUGINKITE ARTIMUOSIUS SIUNTINIŲ ŠVENTĖMS!

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

Lietuvą, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR
MŪSŲ SKYRIAI

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sėkmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informacijų apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai, kas liečia siuntinių persiuntimą.

KRAUTUVIŲ VALANDOS PIRMADIENI PENKTADIENI DOWNTOWN 9:30 AM IKI 9 PM ON THE HEIGHTS 9:30 AM IKI 9:30 PM

the MAY CO'S (2) BASEMENT stores

Eagle ženklai padaro Jūsų Kalėdų biudžetą ateičiai

Dovanų Šliurės VISAI ŠEIMAI

Moterų ir mergaičių patogios

Švenčių Šliurės

India Seuff
Šliurės
Pink, juodos, tur-
quoise. 5 iki 10
dydžio. Pakeltos
kulnys su pilnu
padu orientiško
rašto. 1.99.

Čia yra parodyta
tik maža dalis
mūsų švenčių šliu-
rių iš didelio pa-
sirinkimo. Ateiki-
te dabar ir pasi-
rinkite savo dova-
nas!

Kailinės šliurės
Pink, šviesiai mė-
lynos, juodos spal-
vos. 4½ iki 10
dydžio. Minkštos
kulnys ir padai.
Kraiklo apvedžio-
jimas. 1.99.

1.99

Vyrų "Ambassador Stripe" DOVANŲ ŠLIURĖS

Nauji populiarūs stiliai... naujos Opera šliurės su nauju dryžiu. Pagamintos iš minkštos odos su pilnu pamušalu ir ilgai nešiojamais padais. Tan, su ruda ir burgundy su mėlyna. 6½ iki 12.

3.99

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Šauk CHerry 1-3000

The May Co's Basement Men's, Women's and Children's Shoe Department, Downtown and On the Heights

VAIKŲ SIDE GORE ŠLIURĖS

Išsitempiančios dėl patogaus nešiojimo, su pilnais krepso neslystančiais padais, puikios nešiojimai. Pilnas pamušalas ir dryžuotas raštas. Raudonos ir mėlynos. 8 iki 3 dydžiai.

1.99

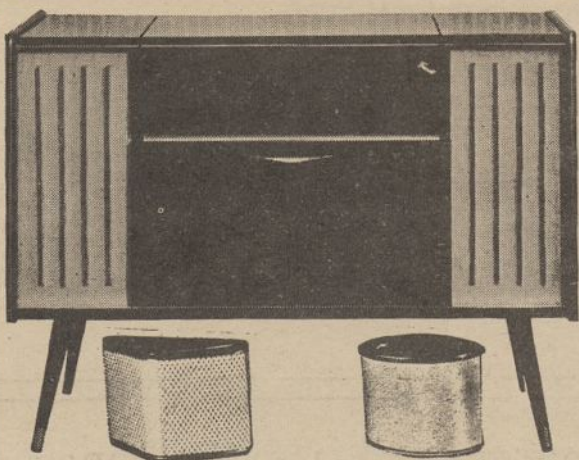
NAUJI RADIO-PATEFONAI

STEREO

Atstovas: S. Grabliauskas
5 Thomas Park

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-5467

Didelis pasirinkimas. Priedas du garsiakalbiai. Dėl smulkesnių informacijų teirautis pas atstovą Clevelande:

A. Johansonas

609 East 120 Street

Cleveland 8, Ohio

Tel. PO 1-1398

DIRVA

THE FIELD

KAS IR KUR?

• Sofija Smetonienė vietoj Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimų savo pažįstamiems ir draugams per Dirvos redakciją Vasario 16 Ginnazijai paaukojo \$10.00.

• Viktorui Grišoniui, Korp. Neo-Lithuania pirmininkui Detroite, gruodžio 7 d. liginė padaryta sunki skrandies operacija.

• Dr. Irena Krikščūnaitė-Kaganec gruodžio 6 d. Jaunimo Centre skaitė paskaitą moterims apie vidaus ligas. Paskaitą surengė Chicagos birutietės.

• Pianistė Diana Papievytė, Univ. of Conn. muzikos studentė, išpildys dalį meninės programos "Serenadoje", Bostone. Taip pat svečiai turės progos išgirsti Kaz. Čiampę ir Bostono mišraus choro trio, vad. muz. J. Gaidelio.

• Dirvos rėmėja Pr. Lapienė, iš Stony Brook, Dirvą šventėms pasveikino su \$10, širdingai ačiū!

• P. M. T. Lietuvių Atstovybės New Yorko Klubas, atsidėkodamas už garsinimą Tarptautinės Moterų Parados, atsiuntė redakcijai \$15 auką. Ačiū labai. Tikėsimės, kad gražų pavyzdį išmoks pasekti ir kitos organizacijos.

• Dvylikai studentų, lankančių Aukštuosius Pedagoginius Lituanistikos Kursus Chicagoje, Lietuvių Studentų Šalpos Fondas paskyrė 300 dolerių užsimokėti už mokslą. Kursu vadovybė Studentų Šalpos Fondui nuoširdžiai dėkoja. LSS Fondo valdybos pirmininkas yra teisėjas A. F. Wells, o išdininkė — Ona Talalienė.

• Jonas Rimašauskas jau atidavė spaudai dokumentuotą ir gausiai iliustruotą knygą apie genocidą. Tikimasi, kad šis 800 pusl. veikalas rinkoje pasirodys 1960 m. pradžioje.

• Arch. V. Žemkalnis, iš Australijos išvykęs į Lietuvą, ten jokių žadėtų pareigų negavo, net ir teisės apsigyventi Kaune, savo namuose.

• Dail. Jonas Rimša iš Argentinos išvyko į Braziliją, kur žada atsidėti naujos kūrnybos darbams.

• Jaunimo gražaus skaitymo, deklamavimo ir kalbėjimo varžybos Detroite įvyks 1960 m. vasario 21 d. Hispanos Unidos salėje. Konkurse gali dalyvauti jaunuoliai iki 18 m. amžiaus. Sprendėjais bus: V. Alantas, S. Bublienė, V. Kundrotienė, J. Mikaila, A. Misiūnas, V. Pauža ir J. Pusdešris.

Nauja New Yorko lietuvių gydytojų valdyba

New Yorko lietuviai gydytojai nerodo solidarumo savo profesijos kolegoms, nesiaukoja bendriems lietuviškiems reikalams, savy užsidarę, nesijungia į rimtą organizacinį darbą, todėl visa, kas praeitais metais buvo užsimita valdybos nuveikti, nepavyko. Tokioms sąlygoms esant dingsta bet koks entuziazmas pasilikti valdyboje, — kalbėjo gydytojų dr. jos pirm. dr. I. Skeivys, metiniam susirinkime baigdamas kadenciją, kuris įvyko gruodžio 6 d. Apriškimo parapijos salėje, Brooklyn, N. Y.

Dr. B. Jankauskas skaitė paskaitą tema "Kas nauja psichiatrijoje", o dr. V. Kanauka, būdamas prityręs chirurgas, nuotrukė m. i. s. pademonstravo įdomesnius atsitikimus iš savo srities.

Į naują valdybą perrinkta še med. gydytojai: V. Čekas, A. Geldnerienė, P. Legeckas, E. Mekienė, A. Petrika, I. Skeivys ir V. Tercijonas. Dalyvavo 14 narių.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo posėdis New York, dalyvaujant LNT pirm. V. Rasteniui, įvyko gruodžio 9 d. LNT pirm. pranešė apie Talkos nuveiktus darbus, išdininkas K. Siliūnas apibūdino praeitų metų apyskaitą. Posėdį pravedė LNF pirm. A. Senikas.

Liet. Tautinis Akademiniš Sambūris New York, šaukia savo narių metinį susirinkimą gruodžio 19 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare, Liet. Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Visi nariai prašomi dalyvauti.

G. Žilionienė gruodžio 14 d. per New Yorko miesto radijo stotį 10 min. kalbėjo angliškai tema "Sovietų literatūros žymesnieji bruožai". Šią temą suorganizavo ir ją pakvietė kalbėti Donell biblioteka, kur ji dirba, kaip vieno skyriaus vedėja.

Jim Morskė, čia gimęs lietuvis, vadovauja kaip moderatorius televizijos programai "The Ameridan Musical Theatre", kuri vyksta kiekvieną sekmadienį 12 val., per antrąjį kanalą New York.

Naujas smuiko talentas-Penny Ambrose, čia gimusi 13 metų lietuvaite, clevelandietė P. Baltrukonienės giminitė, gyvenanti Lakeview Dr., Waterfront Park, Conn. garsėja didžiuliuose koncertuose. Neseniai ji koncertavo Bermudoje. Dabar, gruodžio 18 d., 8:30 iki 9:30 ji pasirodys Bell Telephone programoje, duodamoje per NBC televizijos stotis. Būty gerai, kad lietuviai netik šios pasirodymą stebėtų, bet vėliau ir savo atsiliepimus tos programos rengėjams parašytų.

• Naujųjų metų sutikimą New York'e rengia Šviesa-Santara Festival svetainėje. Pradžią 9:30 val. v. įėjimas \$9.50. Studentams, užsiskaitant iš anksto, \$7.50. Užsiskaitant vietas kreiptis: D. Audėnaitė, TA 7-9518.

ALRK Federacijos kongreso metu, lapk. 28 d., Commodore viešbuty buvo susirinkę aptarti savo reikalų katalikės lietuvių moterys.

Išsamia paskaitą "Moterys rados lietuviškuose darbuose" skaitė O. Labanaukaitė. Čia jos svarstė, kuo lietuvi gali prisidėti prie lietuvių išlaikymo, mūsų kultūros ugdymo, spaudos stiprinimo, lietuvių tradicijų tęsimo ir k. Šiais klausimais paskelbė keletą rezoliucijų.

Suvažiavimui pirmininkavo M. Galdikienė, sekret. Baltrušaitienė, Liet. Mot. Ats. vardu sveikino V. Leskaitienė ir telegramą pasiuntė Atstovybės pirm. L. Bieliukienė.

A. Iljasevičius, Studentų Sąjungos centro valdybos narys kultūriniais reikalams, gyvenantis Detroite, vienas judriusiu mūsų studentų, suskubęs visur dalyvauti.

G. Peniko nuotrauka

DAYTON

SLA KUOPA REMIA GIMNAZIJĄ

Vietos SLA 105 kuopa gruodžio 6 d. turėjo susirinkimą. Jame buvo perskaitytas Vasario 16 Ginnazijos direktoriaus Dr. J. Griniaus laiškas, prašas paremti Ginnazijos išlaikymą. Ir visų narių nutarimu iš kuopos kasos buvo paskirta \$15.00 ir auka pasiųsta per Dirvos redakciją.

J. A. Urbonas

Štai žiūrėkit mieli žmonės, greit pavysime Čiurlionį. Mes pašokam, pakankliuojam ir puikiausiai sudainuojam... Chicagos jungtinis moksleivių ansamblis.

A. Gulbinsko nuotrauka

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Bendruomenė ALTui davė \$1,200...

Gruodžio 6 d. įvyko ALB Philadelphia's apylinkės visuotinis susirinkimas. Jam pirmininkavo V. Mykolaitis, sekretoriavo V. Bagdanavičius.

Išsamų pranešimą apie apylinkės veiklą padarė prof. J. Puzinas. Bendruomenė apsiribojo daugiausia kultūrine veikla. Suruošta eilė minėjimų, paskaitų, gegužinių ir dail J. Pautieniaus meno paroda. Daugiausia pastangų ir darbo pareikalavo Vasario 16 minėjimo surengimas. Ir šiais metais jau sudarytas Nepriklausomybės šventei ruošti komitetas su pirm. J. Stiklorium priešakyje.

Bendruomenė surengs minėjimą, surinks pinigų, pasiųs ALTui, o ALTO vykd. k-to nariai Grigaitis su Vaidyla savo laikraščiuose šauks, kad Bendruomenė nereikalinga, kad ji nieko naudingo ir gero nepadaro. Philadelphia's Bendruomenė daug padarė. Be ALTui pasiųstų virš 1,200 dolerių, iš savo sunkiai surinktų solidarumo mokesčių ir parengimų pelno ji parėmė šeštadieninę mokyklą 175 dol., radio valandėlę - 200 dol., Vasario 16 Ginnaziją - 143,80 dol., žurnalą Lituanus - 25 dol., LLK Karo Invalidų D-ją - 25 dol. ir kt.

Reikia tikėtis, kad ir 1960 m. valdyba sėkmingai tęs buvusios valdybos vestą kultūrinę veiklą ir budins užsūdusius lietuvius. Į naują valdybą išrinkti: M. Bigenis, kun. St. Raila, J. Stiklorius, H. Savickas, B. Raugas, G. Maciūnienė, P. Mašalaitis, J. Lukas ir A. Kazickas.

Deja, visuotiniame metiniame susirinkime dalyvavo labai mažas narių skaičius. Kur dingo lietuviai keliolika tūkstančių lietuvių turinčiame mieste? Nesimatom daugelio anksčiau matytų veidų nei per Kariuomenės šventės minėjimą, nei per BALFO parengimą.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos pastangomis lapkričio 28 d. buvo suruoštas Lietuvos kariuomenės paminėjimas. Meninę programą išpildė: Alė Kalvaitytė, Monika Kripkauskienė, dramos aktorė p. Jonynienė ir komp. V. Jakubėnas. Žodį tarė East Chicagos apylinkės pirmininkas Antanas Juodvalkis.

Bendruomenės apylinkės valdyba rengia Naujųjų metų sutikimą į kurį kviečia visus lietuvius skaitlingai dalyvauti.

Valdyba prašo iš anksto užsiskaityti vietas, kad žinotų dalyvių skaičių ir tinkamai pasiruoštų.

Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas šiems mokslo metams sudaro: Br. Ginčiauskas - pirmininkas, Domarkienė - Laureckytė - vicipirmin., Pr. Jasevičius - sekretorius, T. Balčiūnas - kasininkas ir J. Steikūnas - kult. reikalų vedėjas.

Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas ruošia Kalėdų eglutę. Įvyks gruodžio 27 d. 4 val. p.p. Švento Pranciškaus parapijos salėje.

Pakenė

CICERO

RENGIA PASKAITĄ

Tautinės Sąjungos Cicero skyrius gruodžio 20 d., sekmadienį, 4:30 v. vak., Adolfo svetainėje — 1500 South 49 Ave., rengia dail. A. Rūkštelės paskaitą: "Tautinė dvasia mene".

Visi kviečiami dalyvauti.

menė nereikalinga, kad ji nieko naudingo ir gero nepadaro. Philadelphia's Bendruomenė daug padarė. Be ALTui pasiųstų virš 1,200 dolerių, iš savo sunkiai surinktų solidarumo mokesčių ir parengimų pelno ji parėmė šeštadieninę mokyklą 175 dol., radio valandėlę - 200 dol., Vasario 16 Ginnaziją - 143,80 dol., žurnalą Lituanus - 25 dol., LLK Karo Invalidų D-ją - 25 dol. ir kt.

Reikia tikėtis, kad ir 1960 m. valdyba sėkmingai tęs buvusios valdybos vestą kultūrinę veiklą ir budins užsūdusius lietuvius. Į naują valdybą išrinkti: M. Bigenis, kun. St. Raila, J. Stiklorius, H. Savickas, B. Raugas, G. Maciūnienė, P. Mašalaitis, J. Lukas ir A. Kazickas.

Deja, visuotiniame metiniame susirinkime dalyvavo labai mažas narių skaičius. Kur dingo lietuviai keliolika tūkstančių lietuvių turinčiame mieste? Nesimatom daugelio anksčiau matytų veidų nei per Kariuomenės šventės minėjimą, nei per BALFO parengimą.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos pastangomis lapkričio 28 d. buvo suruoštas Lietuvos kariuomenės paminėjimas. Meninę programą išpildė: Alė Kalvaitytė, Monika Kripkauskienė, dramos aktorė p. Jonynienė ir komp. V. Jakubėnas. Žodį tarė East Chicagos apylinkės pirmininkas Antanas Juodvalkis.

Bendruomenės apylinkės valdyba rengia Naujųjų metų sutikimą į kurį kviečia visus lietuvius skaitlingai dalyvauti.

Valdyba prašo iš anksto užsiskaityti vietas, kad žinotų dalyvių skaičių ir tinkamai pasiruoštų.

Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas šiems mokslo metams sudaro: Br. Ginčiauskas - pirmininkas, Domarkienė - Laureckytė - vicipirmin., Pr. Jasevičius - sekretorius, T. Balčiūnas - kasininkas ir J. Steikūnas - kult. reikalų vedėjas.

Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas ruošia Kalėdų eglutę. Įvyks gruodžio 27 d. 4 val. p.p. Švento Pranciškaus parapijos salėje.

CICERO

RENGIA PASKAITĄ

Tautinės Sąjungos Cicero skyrius gruodžio 20 d., sekmadienį, 4:30 v. vak., Adolfo svetainėje — 1500 South 49 Ave., rengia dail. A. Rūkštelės paskaitą: "Tautinė dvasia mene".

Visi kviečiami dalyvauti.

parodą aplankė apie 1200 žmonių. Paveikslų parduota už 1000 dol. Loterijos būdu leista paveikslą laimėjo S. Mockūnas.

• A. Kanin-Kaniūšis išvyko į liginę sveikatos patikrinti ir pataisyti.

• Lietuvio Dumšos vadovaujamas Krometal fabrikas paskutiniu metu labai pagarsėjo. Lapkričio pabaigoje gerokai apdegė. Vėliau buvo įvesta unija, o dabar jau streikuoja. Šiame fabrike dirba daug lietuvių.

• Philadelphia's jaunieji tautininkai beveik visi dalyvavo Korp! Neo-Lithuanijos suvažiavime, New York'e.

• Lithuanistinė šeštadieninė mokykla gruodžio 27 d., 4 v. p.p., Šv. Kazimiero parapijos salėje rengia jauniesiems eglutę. Mokyklos mokiniai atliks montazh, kurin bus įpintos kalėdinės giesmės, dainos ir tautiniai šokiai. Kalėdų senelis jaunosius apdalinis dovanėlėmis. Bus loterija, bufetas ir šokiai.

• Naujųjų Metų sutikimą rengia Bendruomenės skyrius Šv. Andriejaus parapijos salėje. Pradžią 8 v.v.

• Karo invalidas A. Eigelis dar sunkiai tebeserga.

Trys Philadelphia's visuomenininkai pokalbio metu. Iš kairės: P. Mitalas - Dirvos korespondentas ir talkininkas, P. Didelis - Tautinės Sąjungos skyriaus išdininkas ir Br. Tarkūnas - savanoris kūrėjas, Vyčio kryžiaus kaval., Vilties Draugijos šimtininkas ir didelis Dirvos bičiulis.

Dirvos nuotrauka

Dirvos skaitytojai kviečiami atidaryti taupymo sąskaitas lietuvių vedamoj Taupymo Bendrovėj, kuri:

• moka 4% metinius dividendus (dividendai išmokami birželio 30 d. ir gruodžio 31 d.)

• apmoka visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.